AMTSBLATT DES KREISES OLKUSZ.

DZIENNIK URZĘDOWY OBWODU OLKUSKIEGO.

Olkusz, am 1. Juni 1915. Nr. 4. Olkusz, dnia 1. czerwca 1915.

51.

Verordnung

des Armeeoberkommandanten vom 23. April 1915, betreffend das Verbot von Zahlungen und die Anzeigepflicht von Schulden nach feindlichen Staaten.

Auf Grund der Mir kraft Allerhöchsten Oberbefehles übertragenen Befugnisse der obersten Zivil- und Militärgewalt finde Ich für die in österreichisch-ungarischer Militärverwaltung stehenden Gebiete Polens (Okkupationsgebiet) anzuordnen, wie folgt:

A.

Zahlungsverbot.

§ 1.

Es wird bis auf weiteres verboten, an Angehörige von Russland, von Grossbritanien, Irland und der britischen Kolonien und Besitzungen, ferner von Frankreich und seinen Kolonien sowie an Personen, die in diesen Gebieten ihren Wohnsitz (Sitz) haben, mittelbar oder unmittelbar in bar, in Wechseln oder Schecks, durch Überweisung oder in sonstiger Weise Zahlungen zu leisten sowie Geld oder Wertpapiere mittelbar oder unmittelbar nach diesen Gebieten zu überweisen.

Dieses Verbot gilt insbesondere auch gegen jeden Erwerber des Anspruches, der ihn nach dem Beginne der Wirksamkeit dieser Verordnung erworben hat.

§ 2.

Für Wechsel und Schecks, die unter dieses Zahlungsverbot fallen, wird die Zahlungszeit, die Frist für die Präsentation zur Zahlung und für die Protesterhebung bis auf weiteres hinausgeschoben.

§ 3.

Die §§ 1 und 2 finden keine Anwendung auf Zahlungen in der österreichisch-ungarischen Monarchie oder im Okkupationsgebiete an Angehörige der in § 1 genannten Staaten, die in der österreichisch-ungari-

51.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915.

o zakazie wypłat i obowiązku zgłaszania długów w stosunku do państw nieprzyjacielskich.

Mocą uprawnień Najwyższej Władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

A.

Zakaz wypłat.

§ 1.

Aż do dalszego zarządzenia zakazuje się bezpośredniego lub pośredniego uskuteczniania wypłat w gotówce, wekslach lub czekach, drogą przekazania albo w inny sposób na rzecz przynależnych do Rosyi, Wielkiej Brytanii i Irlandyi, brytyjskich kolonii i posiadłości, dalej Francyi i jej kolonii, jako też osób, które mają na tych obszarach miejsce zamieszkania (siedzibę), niemniej też bezpośredniego lub pośredniego przekazywania do tych obszarów pieniędzy lub papierów wartościowych.

Ten zakaz odnosi się w szczególności także do każdego nabywcy roszczenia, który je nabył po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Dla weksli i czeków podpadających pod niniejszy zakaz wypłat, odracza się termin zapłaty oraz terminy dla prezentowania w celach zapłaty i protestowania aż do dalszego zarządzenia.

§ 3.

Przepisy §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do wypłat w Monarchii austryacko-węgierskiej lub na obszarze okupowanym na rzecz przynależnych do państw wymienionych w § 1., którzy w Monarchii austryacko-

schen Monarchie oder in den von österreichisch-ungarischen oder deutschen Truppen besetzten Gebieten Polens ihren Wohnsitz haben, ferner auf die in der österreichisch-ungarischen Monarchie oder im Okkupationsgebiete zu bewirkende Erfüllung von Ansprüchen, die für Angehörige solcher Staaten im Betriebe ihrer in der österreichisch-ungarischen Monarchie oder im Okkupationsgebiete befindlichen Niederlassungen entstanden sind.

Die Leistung von Unterstützungen an Angehörige der österreichisch-ungarischen Monarchie bleibt gestattet.

§ 4.

Dem Etappenoberkommando bleibt vorbehalten, Ausnahmen von dem Verbote des § 1 zuzulassen.

§ 5.

Für die Dauer des Verbotes können Verzugszinsen nicht gefordert werden.

§ 6.

Der Schuldner kann sich dadurch befreien, dass er die geschuldeten Beträge oder Wertpapiere bei der Kassa eines Armee Etappenkommandos im Okkupationsgebiete hinterlegt.

§ 7.

Das von der kaiserlich russischen Regierung erlassene Verbot der Zahlung, Überweisung oder sonstigen Übertragung von Geldsummen, Wertpapieren, Silber, Gold, Platin und jeglicher Art von Edelsteinen sowie Erzeugnissen aus den erwähnten Metallen oder Steinen an österreichische, ungarische, deutsche oder türkische Staatsangehörige, Anstalten oder Gesellschaften ist aufgehoben.

B.

Anzeigepflicht.

§ 8.

Alle auf Geld oder Wertpapiere lautenten Guthaben und Forderungen, die den in § 1, Absatz 1, bezeichneten Personen zustehen, müssen vom Schuldner dem Armee-Etappenkommando seines Aufenthaltsortes binnen vierzehn Tagen angezeigt werden.

§ 9.

Der Anzeigepflicht unterliegen nicht:

1. Guthaben und Forderungen, die kleiner sind als fünfhundert Kronen, zweihundert Rubel, fünfhundert Francs oder zwanzig Pfund; bei wiederkehrenden Leistungen (Renten, Unterhaltungsbeiträge u. s. w.) ist der Jahresbetrag der Schuld massgebend;

węgierskiej lub na obszarach Polski, zajętych przez wojska austryacko-węgierskie lub niemieckie mają miejsce zamieszkania, dalej do roszczeń, które mają być dopełnione w Monarchii austryacko - węgierskiej lub na obszarze okupowanym, a powstały dla przynależnych do takich państw z prowadzenia zakładów znajdujących się w Monarchii austryacko-węgierskiej lub na obszarze okupowanym.

Udzielania wsparć przynależnym do Monarchii austryacko-węgierskiej dozwala się i nadal.

§ 4.

Naczelna Komenda etapowa może dozwolić wyjątki od zakazu § 1.

§ 5.

Za czas trwania tego zakazu nie można żądać odsetek zwłoki.

§ 6.

Dłużnik może się zwolnić przez to, że złoży dłużne kwoty lub papiery wartościowe w kasie jednej z Komend etapów armii na obszarze okupowanym.

§ 7.

Znosi się przez cesarski rząd rosyjski zakaz wypłacania, przekazywania lub innego przenoszenia kwot pieniężnych, papierów wartościowych, srebra, złota, platyny i wszelkiego rodzaju drogich kamieni oraz wytworów z powyższych kruszców i kamieni na rzecz obywateli, zakładów lub stowarzyszeń austryacko-węgierskich, niemieckich i tureckich.

B.

Obowiązek zgłoszenia.

§ 8.

Wszystkie należytości i wierzytelności opiewające na pieniądze lub papiery wartościowe, które należą się osobom określonym w § 1. ustęp 1. winien dłużnik zgłosić w Komendzie etapów armii swego miejsca zamieszkania w ciągu czternastu dni.

§ 9.

Obowiązkowi zgłoszenia nie podlegają:

1. Należytości i wierzytelności mniejsze niż pięćset koron, dwieście rubli, pięćset franków lub dwadzieścia funtów; przy świadczeniach powtarzających się (rentach, datkach na utrzymanie i t. p.) jest miarodajną roczna kwota długu.

2. Ansprüche auf Zahlungen der in § 3 bezeichneten Art.

§ 10.

Die Anzeigen haben in tabellarischer Form Name und Adresse des Gläubigers und des Schuldners, den geschuldeten Betrag und den Rechtstitel des Anspruches zu enthalten. Sie sind auf dem Umschlage mit dem Vermerke »Über amtliche Aufforderung« zu bezeichnen und geniessen Stempel- und Portofreiheit.

C.

Straf- und Schlussbestimmungen.

§ 11.

Wer vorsätzlich der Vorschrift des § 1 zuwiderhandelt oder dies versucht, wird vom Gerichte des Kreiskommandos seines Aufenthaltsortes, wenn nicht nach anderen Strafgesetzen eine höhere Strafe verwirkt ist, mit strengem Arreste von einem Monate bis zu einem Jahre oder mit Geldstrafe bis zu fünfzigtausend Kronen bestraft. Neben der Freiheitsstrafe kann Geldstrafe bis zum bezeichneten Ausmasse verhängt werden.

Der in anderer Weise einer Vorschrift dieser Verordnung zuwiderhandelt, wird vom Gerichte des Kreiskommandos seines Aufenthaltsortes mit Geldstrafe bis zu zweitausend Kronen oder mit Arrest bis zu sechs Monaten bestraft.

§ 12.

Diese Verordnung tritt mit dem Tage ihrer Kundmachung in Kraft.

Erzherzog Friedrich, F. M. m. p.

52.

Todesurteil.

Das Gericht des k. u. k. Kreiskommandos als Standgericht in Olkusz hat nach der am 26. Mai 1915 durchgeführten Hauptverhandlung zu Recht erkannt:

Karl Nocoń, am 20. Juli 1892 in Zawiercie geboren und dort zuständig, röm.-kat., ledig, Sohn des Konstantin und der Katharina, Zementfabriksarbeiter, ist schuldig, in Gesellschaft der Raubgenossen Johann Chmiekowski und Paul Kapuśniak bei Dupiec den nachbenannten Personen, um sich fremder, beweglicher Sachen derselben zu bemächtigen, durch Drohung mit mörderischen Waffen Gewalt angetan, so

a) etwa Mitte März 1915, 3 unbekannt gebliebenen Juden einen nicht festzustellenden Geldbetrag und

b) am 16. März 1915 den Landwirten Adam Rusek und Winzenz Kubica, nachdem er ersteren durch

2. Należytości określone w § 3.

§ 10.

Zgłoszenia mają zawierać w formie tabeli imię i nazwisko tudzież adres wierzyciela i dłużnika, kwotę dłużną, oraz podstawę prawną roszczenia. Należy je na kopercie oznaczyć uwagą »na wezwanie urzędowe«; zgłoszenia te są wolne od stempli i opłaty pocztowej.

C.

Postanowienia karne i końcowe.

§ 11.

Kto rozmyślnie działa lub usiłuje działać wbrew przepisowi § 1. będzie karany przez sąd Komendy obwodowej swego miejsca pobytu ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku lub karą pieniężną do pięćdziesięciu tysięcy koron, o ile według innych ustaw karnych nie podlega wyższej karze. Obok kary wolnościowej może być nałożoną kara pieniężna do oznaczonej wysokości.

Kto w inny sposób działa wbrew jednemu z przepisów tego rozporządzenia, będzie karany przez sąd Komendy obwodowej swego miejsca pobytu karą pieniężną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk,
marszałek polny, w. r.

52.

Wyrok śmierci.

Sąd c. i k. Komendy obwodowej jako sąd doraźny w Olkuszu po przeprowadzeniu rozprawy głównej w dniu 26. maja 1915 orzekł:

Karol Nocoń, urodzony dnia 26. lipca 1892 w Zawierciu i tam przynależny, rzymsko-katol. religii, stanu wolnego, syn Konstantego i Katarzyny, robotnik w fabryce cementu, jest winien, że w towarzystwie uczestników rabunku Jana Chmiekowskiego i Pawła Kapuśniaka, w Dupicach wymienionym niżej osobom, celem zaboru tymże obcych rzeczy ruchomych zadał gwałt przez zagrożenie morderczą bronią a mianowicie:

1. Około połowy marca 1915 trzem nieznanym dotąd żydom sumę pieniężną, której wysokości nie można ustalić, i

Nachschiessen zum Stehenbleiben genötigt hatte, zusammen 143 Rubel und eine Uhr abgenommen und den Erlös mit den Raubgenossen geteilt zu haben.

Er hat hiedurch das Verbrechen des Raubes gem. §§ 483, 485 a, c und d M. St. G. begangen und wird hiefür gem. §§ 444 al. 2 M. St. P. O. und der Verordnung des A. O. K. Op. Nr. 12.674 v. 3/12 1914 zum Tode durch den Strang, umgewandelt in Tod durch Erschiessen verurteilt. Dieses Urteil wurde am 27. Mai 1915 vollzogen.

2. 16. marca 1915 rolnikom Adamowi Ruskowi i Wincentemu Kubicy, zmusiwszy pierwszego strzelaniem za nim do zatrzymania się, odebrał mu razem 143 ruble i zegarek i łupem tym podzielił się z towarzyszami rabunku.

Czynami tymi dopuścił się zbrodni rabunku z §§ 483. 485. a, c. i d. Wojsk. ust. karnej i skazany za to został po myśli § 444. ust. 2. Wojsk. proc. kar. oraz rozporządzenia Naczelnej Komendy Armii Op. 12674 z 3. grud. 1914 na karę śmierci przez powieszenie.

Wyrok ten został wykonany przez rozstrzelanie w dniu 27 maja 1915.

53.

Die Führung der Standesregister (Matriken).

Mit Bezug auf die in dem Amtsblatte Nr. 3 publizierte Verordnung des k. u. k. Armeeoberkommandanten vom 23. April 1915 Nr. 9 wird vom k. u. k. Kreiskommando Nachstehendes angeordnet:

1. Mit dem Inhalte der obgenannten Vorschriften ist sich sofort und genauestens vertraut zu machen.

2. Die Matrikenbücher sind sogleich anzulegen; die der Verordnung beigeschlossenen Drucksorten sind unverzüglich anzuschaffen.

Die anzulegenden Matrikenbücher sind zu parafieren und haben das Amtssiegel des k. u. k. Kreiskommandos zu tragen.

3. Die erforderlichen Drucksorten sind in der Buchhandlung J. Żelazowska in Olkusz erhältlich.

4. Die Hochw. Herren Pfarrer wollen die Aufsicht über die nichtkatholische Matrikenführung übernehmen und beratend und belehrend die Gemeindvorsteher, denen die Führung dieser Matrikenbücher anvertraut ist, unterstützen.

5. Vom 1. Juni 1915 an sind die Matrikenbücher nach der neu vorgeschriebenen Form zu führen.

6. Für die Ausstellung von Matrikenauszügen können bis auf Widerruf die bisher üblichen Gebühren eingehoben werden.

7. Die Anzeigepflicht ist allgemein zu verlautbaren.

Die Belehrung der Bevölkerung von der Kanzel erscheint in diesem Falle besonders empfehlenswert.

Bezüglich der Belehrung der jüdischen Bevölkerung rücksichtlich der Matrikenführung haben die Herren Wojten mit den Rabbinern das Einvernehmen zu pflegen.

53.

Prowadzenie rejestru stanu (Metryki).

Powołując się na ogłoszone w dzienniku urzędowym Nr. 3. rozporządzenie c. i k. Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915 Nr. 9 zarządza niniejszem c. i k. Komenda obwodowa co następuje:

1. Z treścią i przepisami powołanego wyżej rozporządzenia należy się natychmiast jak najdokładniej zaznajomić.

2. Założyć bezzwłocznie księgi metrykalne i postarać się o natychmiastowe przepisane formularze wedle dołączonych do rozporządzenia wzorów.

Księgi metrykalne obecnie założyć się mające mają być parafowane i pieczęcią c. i k. Komendy obwodowej opatrzone.

3. Potrzebnych druków nabyć można w księgarni J. Żelazowskiej w Olkuszu.

4. Wielebni Księża Proboszczowie zechcą przyjąć nadzór nad prowadzeniem metryk wyznań niekatolickich, które w myśl § 3. cyt. rozp. Panom Wójtom powierzono, i wspierać ich radą i wskazówkami.

5. Od dnia 1. czerwca 1915 mają być metryki już prowadzone na nowo przepisanych formularzach.

6. Za wystawianie wyciągów metrykalnych wolno pobierać aż do odwołania należytości wedle dotychczasowego zwyczaju.

7. Obwieszczenie o obowiązku zgłoszenia wypadków metrykalnych podać należy do powszechnej wiadomości.

Pouczanie ludności z ambony uważa c. i k. Komenda obwodowa za najskuteczniejsze w tej sprawie.

Do pouczenia ludności żydowskiej o przepisach metrykalnych zaproszą Panowie Wójtowie Rabinów.

54.

Kultuswesen.

Alle römisch-katholischen Seelsorger, insolange sie ihre Funktionen tatsächlich versehen, werden den Unterhaltsbeitrag im Ausmasse der ihnen bisher aus öffentlichen Mitteln gewährten Besoldung, mit der Rückwirkung vom 1. April 1915 ausgezahlt erhalten.

Die Auszahlung wird stets in den letzten zwei Tagen eines jeden Monates, gegen eine vom Kultusreferenten vidimierte Quittung bei der Kreiskommandokassa in Olkusz erfolgen.

55.

Das Schulwesen.

Behufs Eröffnung der Schulen in allen Ortschaften des Kreises werden die Gemeindevorsteher beauftragt, in der Zeit bis **spätestens 15. August 1915** die Schullokalitäten und Schuleinrichtung vorzubereiten.

In denjenigen Ortschaften, in welchen keine Schulgebäude vorhanden sind, haben die Gemeindevorsteher ein für Schulzwecke geeignetes Lokal zu mieten und entsprechend einzurichten.

Schulgebäude, welche durch Kriegserreignisse beschädigt wurden, sind unverzüglich zu reparieren und von Aussen wie auch im Innern mit heissem Kalk zu tünchen, die Fenster und die Fussböden öfters mit heisser Lauge zu reinigen. Aborte müssen sich in einem guten Zustande befinden und stets rein gehalten werden. Im August 1915 werden in allen Ortschaften qualificierte Lehrkräfte angestellt. Der Schluss des laufenden Schuljahres fällt auf den 30. Juni und die Schulferien werden bis Ende August dauern. Es wird dabei ausdrücklich bemerkt, dass alle im schulpflichtigen Alter befindlichen Kinder die Schule besuchen müssen und dass im Nichtbefolgungsfalle den Schuldtragenden eine Strafe bis 50 Kronen auferlegt werden wird.

Bisher wurden vom k. u. k. Kreiskommando 19 Schulen gegründet, in welchen 27 Lehrerkräfte tätig sind und zwar:

1. Mädchenschule in Olkusz	2	Lehrerkräfte
2. Knabenschule in Olkusz	2	»
3. Ogrodzieniec	1	»
4. Bolesław	1	»
5. Sławków	2	»
6. Sułoszowa	2	»
7. Pilica	2	»
8. Smardzewice	1	»
9. Korzkiew	1	»
10. Sieciechowice	1	»

54.

Sprawy wyznań.

Wszyscy rzymsko-katoliccy duszpasterze otrzymywać będą wynagrodzenie miesięczne z ważnością od 1-go kwietnia 1915 w wysokości dotychczasowych poborów służbowych, o ile rzeczywiście pełnią swe obowiązki duszpasterskie.

Wypłatę wynagrodzenia uskuteczniać się będzie w ostatnich dwóch dniach każdego miesiąca w Kasie c. i k. Komendy obwodowej w Olkuszu za kwitem, potwierdzonym przez referenta spraw wyznaniowych.

55.

Sprawy szkolne.

Celem umożliwienia z przyszłym rokiem szkolnym jak najszerszego rozpoczęcia nauki szkolnej, polecam Zarządom gmin, by postarały się w terminie do 15. sierpnia 1915 o lokale i urządzenia szkolne. W miejscowościach, gdzie niema własnego budynku szkolnego, należy w drodze najmu zabezpieczyć pomieszczenie szkoły.

Budynki szkolne, które wskutek operacyi wojennych zostały uszkodzone, należy niezwłocznie naprawić, starannie wybielić gorącem wapnem, okna pomyć, a podłogi i sprzęty szkolne wymyć kilkakrotnie gorącym ługiem. Wychodki muszą się znajdować w dobrym stanie i wzorowej czystości. W sierpniu b. r. wyznaczone będą dla każdej miejscowości kwalifikowane siły nauczycielskie. Bieżący rok szkolny zakończy się dnia 30. czerwca 1915, a ferye szkolne trwać będą do końca sierpnia 1915. Zaznacza się przytem z całym naciskiem, że wszystkie dzieci w wieku szkolnym będące, muszą uczęszczać do szkoły, a to pod rygorem kary do 50 K.

Dotąd założyła i zatwierdziła c. i k. Komenda 19 szkół, w których czynnych jest 27 osób zawodu nauczycielskiego, a mianowicie:

1. Olkusz, szkoła żeńska	2	siły	naucz.
2. Olkusz, » męska	2	»	»
3. Ogrodzieniec	1	»	»
4. Bolesław	2	»	»
5. Sławków	2	»	»
6. Sułoszowa	2	»	»
7. Pilica	2	»	»
8. Smardzewice	1	»	»
9. Korzkiew	1	»	»
10. Sieciechowice	1	»	»

11. Minoga	1	Lehrerkräfte
12. Sobiesęki	1	»
13. Ojców	1	»
14. Żarnowiec	1	»
15. Gorenice, Privatschule	1	»
16. Kronzek »	1	»
17. Bolesław »	1	»
18. Grzegorzowice, Gemeindeschule	1	»
19. Skała »	2	»

56.

Kundmachung.

Infolge Befehles des k. u. k. A.-E.-K. vom 17. Mai 1915 Op. Nr. 16.528 M. V. wird hiemit zur allgemeinen Kenntnis gebracht, dass die zur Erzeugung von Brot geeigneten Körnerfrüchte — Korn, Weizen, Gerste — **nur für Zwecke der menschlichen Ernährung** verwendet werden, somit weder an das Vieh verfüttert, noch in industriellen Betrieben (Bierbrauereien, Branntweinbrennereien, Mälzereien, Stärkefabriken etz.) verarbeitet werden dürfen.

Ansammlung von Vorräten in spekulativer Absicht, sowie zwecks Preistreibereien ist strenge untersagt.

Endlich wird noch die Kundmachung Nr. 32 des Amtsblattes Nr. 3 vom 15. Mai 1915 behufs genauester Darnachachtung in Errinnerung gebracht.

57.

Verschiedene Kundmachungen.

I.

In der letzten Zeit sind in Olkusz und Umgebung Einkronenstück-Falsifikate im Umlaufe.

Das Falsifikat stellt eine österr. Jubiläumskrone aus dem Jahre 1914 dar und ist als ziemlich gelungen zu bezeichnen; nach seiner bedeutend dünkleren Farbe, sowie verschwommenen und stellenweise ganz fehlenden Randschrift ist es als solches leicht zu erkennen.

Dasselbe ist aus einer Metallegierung mit starkem Zusatze von Blei gegossen und fühlt sich fett an. Die Bevölkerung ist vor der Verbreitung dieser Falsifikate zu warnen und jeder ist verpflichtet bei Eruierung der Münzfälscher behilflich zu sein.

II.

Laut einer Zuschrift der k. k. Bezirkshauptmannschaft in Chrzanów passieren vielfach Personen des hiesigen Kreises unbefugt die galizische Grenze, um

11. Minoga	1	siły	naucz.
12. Sobiesęki	1	»	»
13. Ojców	1	»	»
14. Żarnowiec	1	»	»
15. Porenice, prywatna szkoła	1	»	»
16. Bolesław » »	2	»	»
17. Krążek » »	2	»	»
18. Grzegorzowice, gminna szkoła	1	»	»
19. Skała » »	2	»	»

56.

Obwieszczenie.

Wskutek rozkazu c. i k. etapowej komendy armii z dnia 17. maja 1915, Op. N. 16528. M. V. podaje się do publicznej wiadomości, że zboże, t. j. pszenica, żyto, jęczmień, mają służyć jedynie tylko do wypiekania chleba i jako pożywienie dla ludzi, a nie mogą być użyte jako pokarm dla bydła, ani też do celów przemysłowych (w browarach, gorzelniach, slodowniach, i t. d.).

Gromadzenie zapasów w celach spekulacyjnych, a w szczególności celem podnoszenia cen, jest jak najsurowiej wzbronione.

Wreszcie przypomina się obwieszczenie z dnia 15. maja 1915, liczba 32, Dziennik urzędowy Nr. 3, celem ścisłego przestrzegania.

57.

Rozmaite ogłoszenia.

I.

W ostatnim czasie zostały puszczone w obieg w Olkuszu i okolicy falsyfikaty monety jednokoronowej.

Falsyfikat ten przedstawia austryacką koronę jubileuszową z roku 1914, dość udatną.

Falsyfikat ten łatwo poznać po znacznie ciemniejszym kolorze, oraz napisie, znajdującym się dokoła brzegu monety fałszywej, który jest zatarty, a miejscami całkiem go brak.

Sama fałszywa moneta jest sporządzoną z metalu, z domieszką znaczniejszej ilości ołowiu i nie tak precyzyjnie wykończona.

Należy przestrzedz ludność przed przyjmowaniem tej fałszywej monety i być pomocnym przy wykryciu sprawców fałszerstwa.

II.

Według pisma c. k. Starostwa w Chrzanowie, przekraczają mieszkańcy tutejszego obwodu granicę galicyjską we wielu wypadkach bez żadnego zezwo-

Lebensmittel, insbesondere Mehl nach Galizien zu bringen.

Alle Gemeinde- und Ortsvorsteher werden beauftragt, die Bevölkerung vor dem unbefugten Grenzübertritte dringend zu warnen, da ein solcher empfindliche Bestrafung und Konfiskation der Ware zur Folge haben kann.

III.

In der letzten Zeit mehren sich im Kreise Feuersbrünste, die zum grössten Teile auf unvorsichtiges Hantieren mit offenem Lichte, namentlich in den Stallungen zurückzuführen sind.

Die Gemeindevorsteher und Sołtyse werden hiemit aufgefordert, die Bevölkerung in ortsüblicher Weise mit allem Nachdrucke darauf aufmerksam zu machen, dass das Betreten von geschlossenen Räumen **nur** mit **geschlossenem** Lichte gestattet ist.

Gegen Zuwiderhandelnde, die unnachsichtig dem Kreiskommando zur Anzeige zu bringen sind, wird mit Geldstrafen vorgegangen werden.

IV.

An alle Gemeindevertretungen!

Unter Hinweis auf Nr. 21 des Amtsblattes weise ich sämtliche Gemeindevertretungen an, bis zum 15. Juni l. J. die Gemeindebudgets zu entwerfen und zur Genehmigung vorzulegen.

58.

Kundmachung

an alle Gemeinde- und Ortsvorsteher, betreffend die Todtenbeschau.

In der Nummer 3 des Amtsblattes vom 15. Mai 1915, Artikel 40, Absatz 12 ist kundgemacht worden, dass die nach dem in diesem Artikel angegebenen Muster gedruckten und eingebundenen **Todtenbeschauprotokolle** seinerzeit allen Gemeinden und Ortschaften zu Handen der Gemeinde und Ortsvorsteher gegen Kostenersatz ausgefolgt werden.

Diese Bücher sind fertig gestellt und werden die Gemeinde- und Ortsvorsteher aufgefordert, binnen **8 Tagen** den Betrag von einem Rubel 60 kop. **oder** 3 Kronen 20 Heller persönlich oder durch einen Boten (Gemeindesekretär, Dorfschreiber) beim Kreisarzte oder bei einem der k. u. k. Zivilkommisäre zu entrichten und ein Exemplar des Leichenbeschauprotokolles, sowie eine Quittung über die entrichtete Gebühr zu übernehmen.

Gleichzeitig wird in Erinnerung gebracht, dass diejenigen Gemeinde- und Ortsvorsteher, welche in 3 Tagen nach dem Erscheinen des Amtsblattes Nr. 4 die positiven Berichte über die erfolgte Wahl des Leichen-

lenia, a to celem przewiezienia do Galicyi środków żywności, a w szczególności mąki. Poleca się więc wszystkim pp. Wójtom i Sołtysom, aby ludność ostro przestrzegli przed niedozwolonem przekraczaniem granicy, ponieważ to może pociągnąć za sobą dotkliwą karę i konfiskatę towarów.

III.

W ostatnich czasach mnożą się w tutejszym obwodzie wypadki pożarów, które po największej części są wynikiem nieostrożnego obchodzenia się ze światłem w stajniach.

Wobec tego wzywa się Wójtów i Sołtysów, aby wszystkich mieszkańców gmin uwiadomili w sposób dotąd używany, że w pobliżu lub wewnątrz budynków gospodarskich i mieszkalnych **nie wolno** używać światła w inny sposób, jak tylko w oszklonych latarniach, zabezpieczających od pożaru.

Niestosujący się do powyższego zarządzenia, ulegną surowej karze.

IV.

Do wszystkich zarządów gmin!

Odwołując się do Nr. 21. dziennika urzędowego, wzywam wszystkie zarządy gmin, aby do 15. czerwca b. r. uchwaliły i przedłożyły budżety gminne do zatwierdzenia.

58.

Obwieszczenie w sprawie oględzin zwłok

do wszystkich Wójtów i Sołtysów w powiecie olkuskim.

W dzienniku urzędowym Nr. 3., artykuł 40. ustęp 12. ogłoszono, że książki oględzin zwłok, sporządzone wedle wzoru podanego na końcu powołanego artykułu 40. rozdzieli się po wydrukowaniu pomiędzy gminy i miejscowości za złożeniem przypadającej należytości.

Księgi te są już gotowe.

Wzywam wszystkich Wójtów i Sołtysów, aby osobiście, albo przez sekretarza gminnego (pisarza miejscowego) i w przeciągu 8 dni złożyli w c. i k. Komendzie obwodowej u lekarza obwodowego lub u jednego z c. i k. komisarzy obwodowych, kwotę 1 rub. 60 kop., względnie 3 kor. 20 hal., za co otrzymają jeden egzemplarz protokołu oględzin zwłok i kwit na uiszczoną kwotę.

Równocześnie przypominam z całym naciskiem, że ci Wójtowie i Sołtysi, którzy w przeciągu 3 dni po doręczeniu im dziennika urzędowego Nr. 4 nie przedłożą c. i k. komendzie obwodowej sprawozdania o dokonanym wyborze oglądacza zwłok i jego zastępcy, stosownie do postanowienia, podanego do wiadomości

beschauers und dessen Stellvertreters dem k. u. k. Kreiskommando nicht vorlegen, mit einer Geldbüsse in der Höhe von 5 Rubel, beziehungsweise 10 Kronen bestraft werden.

59.

Circularerlass
an alle Pfarrämter und Gemeindevorsteher im Kreise Olkusz.

Dem k. u. k. Kreiskommando in Olkusz ist zur Kenntniss gelangt, dass das Amtsblatt Nr. 1 vom 10. April 1915, in dessen Artikel Nr. 9 das Vorlegen der Impfungsausweise bis zum 30. April 1915 angeordnet war, einzelnen Pfarrämtern und Gemeindevorständen nicht zugestellt wurde und diese daher die verlangten Ausweise dem Kreiskommando nicht zeitgerecht vorlegen konnten.

Da die Schutzpockenimpfung im Verlaufe des Sommers unbedingt durchgeführt werden muss, wird dieser Erlass reproduciert und zur Vorlage der Ausweise der unwiderrufliche Termin bis zum 20. Juni 1915 festgesetzt.

Die Säumigen setzen sich der Gefahr einer empfindlichen Strafe aus.

Es wird hiemit die Zusammenstellung nachstehender Ausweise der im Jahre 1915. Schutzpockenimpfungspflichtigen angeordnet:

1) Answeis der in der Zeit vom 1. April 1914, bis inclusive 31. März 1915 geborenen, **lebenden und verstorbenen** Säuglinge, nach dem Schema:

AUSWEIS A.

Pfarre (Gemeinde) ....

Ortschaft	Laufende Zahl	Name und Vorname des Kindes	Namen der Eltern	Geburtsdatum	Todesdatum	Anmerkung
Minoga	1	Jan Ostrowski	Jan Marya	1914 25,4	1914 24,12	
	2	Michał Twaróg	Aniela Adam	1914 3,12	—	illegitim.
	3	Stefan Kulka	Helena	1915 30,3	—	emigr.
	4					

w dzienniku urzędowym Nr. 3, (artykuł 40. ustęp 1. i 5.), będą stanowczo ukarani grzywną w kwocie 5 rubli lub 10 koron.

59.

Cyrkularz do wszystkich Wiel. Urzędów parafialnych i Wójtów w obwodzie olkuskim.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy, że niektórzy Księża i Wójtowie nie otrzymali Nr. 1 Dziennika Urzędowego z dnia 10. kwietnia 1915, gdzie w artykule 9 zażądano przedłożenia wykazów, potrzebnych do szczepienia ospy, najdalej do dnia 30 kwietnia 1915.

Niedoręczenie tego numeru dziennika urzędowego miało ten skutek, że bardzo wielu księży i wójtów nie przedłożyło tych wykazów.

Ponieważ ochronne szczepienie ospy musi się stanowczo przeprowadzić jeszcze przed nadejściem żniw, podaję ponownie do wiadomości wszystkich Wiel. Księży i Wójtów treść powołanego cyrkularza, z wezwaniem, aby mi wykazy w mowie będące przedłożono bezwarunkowo w nieprzekraczalnym terminie najdalej **do dnia 20. czerwca 1915.**

Opieszali narażają się na ukaranie dotkliwą grzywną.

Zarządzam sporządzenie wykazów dzieci obowiązanych w roku 1914 do szczepienia ospy:

1) Wykaz dzieci urodzonych w czasie od 1-go kwietnia 1914 do włącznie 31 marca 1915 tak żyjących jak i zmarłych, wedle wzoru:

WYKAZ A.

Gmina (Parafia) ....

Miejscowość	Liczba bieżąca	Imię i nazwisko dziecka	Imiona rodziców	Data śmierci	Data urodzenia	Uwaga

2) Ausweis B der zur Revaccination bestimmten, in der Zeit vom 1. Jänner bis zum 31. Dezember 1905 (nach dem neuen Stile) geborenen Kinder. Dieser Ausweis umfasst **nur die lebenden** Kinder und soll nach dem folgenden Schema zusammengestellt werden.

AUSWEIS B.

Pfarre (Gemeinde) ....

Ortschaft	Laufende Zahl	Name und Vorname des Kindes	Vorname der Eltern	Geburtsdatum	Anmerkung
Cianowice	1	Feliks Mogiła	Jan Marya	1905 2/1	emigrował
	2	Rudolf Stachów	Aniela Adam	3/6	illegitim.
	3	Maciej Góra		5/9	
	4		Helena		

Die Ausweise A und B sollen **auf separaten Bögen, separat für jede Ortschaft** zusammengestellt werden.

Die Gemeindevorsteher haben die Ausweise A und B, für jede Ortschaft abgesondert, über die **jüdischen** Neugeborenen, beziehungsweise Zehnjährigen, vorzulegen.

Alle Ausweise müssen **unbedingt** spätestens bis 20. Juni 1915, dem k. u. k. Kreiskommando in Olkusz vorgelegt werden.

60.

Kundmachung

betreffend den Betrieb in öffentlichen Apotheken des Kreises Olkusz.

Der Dienst in allen öffentlichen Apotheken im Kreise Olkusz wird in folgender Weise geregelt:

1) An einer sichtbaren Stelle, neben dem Eingange in die Apotheke, soll eine Glockenleitung mit der Aufschrift:

»**Glocke zur Apotheke**« angebracht werden.

Die Aufschrift ist in der Nacht zu beleuchten.

2) **Öffnen** der Apotheke: 8 Uhr früh, **Schliessen**: 9 Uhr abends.

3) **In der Mittagspause** von 1·30 bis 3 Uhr Nachmittags werden nur ärztliche Rezepte mit Vermerk: »statim, cito« expediert.

4) In der Nacht ist der Apotheker nur dringende

2) Wykaz B dzieci przeznaczonych do powtórnego szczepienia, urodzonych w czasie od 1. stycznia do włącznie 31. grudnia 1905. Wykaz ten ma obejmować tylko żyjących i winien być sporządzony wedle następującego wzoru:

WYKAZ B.

Parafia (Gmina) ....

Miejscowość	Liczba bieżąca	Imię i nazwisko dziecka	Imiona rodziców	Data urodzenia	Uwaga

Wykazy A i B mają być sporządzone na osobnych arkuszach i osobno dla każdej miejscowości.

Wójtowie są obowiązani sporządzić wykazy A i B dla dzieci żydowskich.

Wszystkie wykazy winny być przedłożone c. i k. Komendzie obwodowej w Olkuszu bezwarunkowo i najpóźniej do dnia 20. czerwca 1915.

60.

Obwieszczenie w sprawie ruchu w aptekach publicznych.

C. i k. Komenda obwodowa reguluje niniejszem **służbę w aptekach publicznych** w następujący sposób:

1) U wejścia do apteki ma być umieszczony w widocznem miejscu dzwonek z napisem: „**Dzwonek do apteki**".

Napis ten należy w nocy oświetlić, aby publiczność mogła go łatwo znaleźć.

2) Apteka ma być **otwarta** o godzinie 8. rano, **zamknięta** o godzinie 9. wieczór.

3) **W porze obiadowej,** od godziny wpół do drugiej do godziny 3. popołudniu wydaje się tylko leki na recepty lekarskie z dopiskiem: »zaraz« albo »natychmiast«.

4) W nocy, tj. od godziny 9. wieczór do 8. rano

und entsprechend bezeichnete ärztliche Rezepte zu expedieren verpflichtet; es steht ihm aber frei, auch die nicht dringend benötigten Medicamente und Heilmittel an das Publikum auszufolgen.

Für das Dispensieren der Arzneimittel in den nachtstunden, das ist in der Zeit von 9 Uhr Abends bis 8 Uhr früh, ist der offizinellen Taxe ein 25% betragender Zuschlag aufzurechnen, der Apotheker kann aber, wenn er will, von diesem Zuschlage Abstand nehmen.

6) An Sonn- und Feiertagen kann die Apotheke nachmittags, von 4 Uhr an geschlossen werden, der Apotheker darf aber seinen Standort nicht verlassen.

In solchen Fällen hat ein Laborant oder ein Dienstbote den Dienst in der Apotheke zu versehen, um in wichtigen Vorfallenheiten den Apothekenleiter behufs Zubereitung der als »dringend« bezeichneten ärztlichen Rezepte herbeizuholen.

7) In der Zeit, in welcher die Apotheke geschlossen ist, ist der Apotheker zur Ausgabe der nicht »dringenden« ärztlichen Verordnungen und anderer vom Publicum verlangter Medicamente nicht verpflichtet.

Diese Verordnung ist vom Tage ihrer Veröffentlichung giltig. Alle Apotheken, Ärzte, Feldschers, Hebammen, sowie die Einwohner des Kreises sind davon in Kenntnis zu setzen.

61.

Circularverordnung

an alle Gemeindevorsteher im Kreise Olkusz, betreffend die Organisierung der Geburtshilfe.

Um die Ausübung der geburtshilflichen Praxis zu regeln und die nötige Hilfe den gebärenden Frauen im Kreise zu sichern, werden die Gemeindevorsteher aufgefordert, binnen **8 Tagen** dem k. u. k. Kreiskommando in Olkusz einen Ausweis über

a) geprüfte und diplomierte Hebammen sowie

b) diejenigen nicht qualifizierten Weiber vorzulegen, welche die Geburtshilfe gewerbsmässig ausüben.

In den Ausweisen sind genau:

Name und Vornahme, Stand, Religion, Geburtsjahr, Datum und Nummer des Diploms, sowie auch, seit wann und in welcher Ortschaft die betreffende Frau geburtshilflich practiziert, anzugeben.

Bei geprüften Hebammen ist auch vorzumerken, ob sie die nötigen Instrumente und geburtshilfliche Geräte besitzen.

obowiązany jest każdy aptekarz ekspedyować tylko te środki lecznicze, które przepisał lekarz z uwagą: »pilne«, »zaraz«, albo »natychmiast«; wolno mu jednak wydawać także środki lecznicze, ordynowane na zwykłych receptach lub dozwolone w odręcznej sprzedaży.

5) Za dyspenzacyę medykamentów w porze nocnej, tj. od godziny 9. wieczór do 8. rano wolno aptekarzowi doliczyć do obowiązującej taksy dodatek za ekspedycyę nocną w wysokości 25% ceny leku, wolno jednak również aptekarzowi odstąpić od tej zwyżki, o ile to uzna za stosowne.

6) Aptekarz może zamknąć aptekę w każdą niedzielę i święto rzym.-katol. od godziny 4. popołudniu do godziny 8. rano następnego dnia, nie może jednak opuszczać miejsca zamieszkania i ma w domu zostawić adres, gdzie go można znaleźć.

W takich razach ma w aptece czuwać laborant lub służący, który natychmiast zawezwie aptekarza, skoro ktoś z publiczności zgłosi się z receptą wystawioną przez lekarza i oznaczoną jako pilną.

W tym czasie, w którym apteka jest zamkniętą, nie jest aptekarz obowiązany do wydawania leków na recepty lekarskie, nie oznaczone jako pilne lub nagłe, ani też do sprzedawania środków leczniczych, dozwolonych w odręcznej sprzedaży.

Regulamin ten obowiązuje od dnia jego ogłoszenia. Rozporządzenie powyższe należy natychmiast podać do wiadomości aptekarzy, lekarzy, felczerów, egzaminowanych akuszerek i wszystkich mieszkańców obwodu olkuskiego.

61.

Okólnik

do wszystkich Wójtów w obwodzie olkuskim w sprawie zorganizowania pomocy rodzącym kobietom.

W celu uregulowania wykonywania praktyki położniczej i zapewnienia potrzebnej, kwalifikowanej pomocy dla rodzących kobiet w całym obwodzie, polecam Naczelnikom gmin, aby **do 8 dni** przedłożyli c. i k. Komendzie obwodowej w Olkuszu dokładne wykazy;

a) egzaminowanych i dyplomowanych akuszerek;

b) tych niekwalifikowanych kobiet, które trudnią się położnictwem w sposób zarobkowy.

W wykazach tych należy dokładnie podać imię i nazwisko, stan, religię, rok urodzenia, datę i liczbę dyplomu, oraz okoliczność, gdzie i od kiedy dotycząca osiadła w miejscu i wykonuje praktykę położniczą.

Przy egzaminowanych akuszerkach ma się także podać, czy posiadają potrzebne do położnictwa narzędzia, przyrządy i środki lecznicze.

62.

Kundmachung.

Es wird zur Kenntnis gebracht, dass zur Erlangung einer Identitätskarte oder eines Reisepasses ein vom Kreisarzte über die erfolgte Impfung der betreffenden Person gegen Blattern auszustellendes Impfzeugniss notwendig ist.

Die Taxe für die Impfung samt Impfzeugniss beträgt einen halben Rubel, beziehungsweise eine Krone.

63.

Kundmachung,

betreffend die Tuberkulose des Rindviehs.

In allen Fällen, in welchen die Tuberkulose (Perlsucht) in einer prägnanten pektoralen, intestinalen Form, oder als tuberkulöse Gebärmutterentzündung oder tuberkulöse Euterentzündung erscheint, ist hierüber der Behörde sofort die Meldung zu erstatten.

Tiere, bei denen das Vorhandsein der genannten Erscheinungen festgestellt ist, können über behördliche Anordnung getötet werden.

Wird die Tötung nicht angeordnet, so sind gegen die Verbreitung der Seuche Schutzmassregeln zu erlassen; insbesondere ist eine bestimmte Kennzeichnung der Tiere anzuordnen.

Die Milch von solchen Tieren darf nicht weggegeben oder verwertet werden, bevor sie nicht der Sterilisation unterzogen wurde.

Der Zentrifugalschlamm ist unschädlich zu beseitigen.

Die Milch von Kühen, bei denen Eutertuberkulose festgestellt wurde, darf weder als Nahrungsmittel für Menschen abgegeben, noch zur Herstellung von Molkereierzeugnissen verwendet werden.

Kranke Tiere sind abgesondert zu halten und auf eine im administrativen Wege festzusetzende Weise zu kennzeichnen.

Derartige Tiere dürfen nur zu Schlachtzwecken abgegeben und keinesfalls zu Zuchtzwecken verwendet werden.

Kälber, welche von kranken Kühen geworfen werden, sind binnen sechs Wochen der Schlachtung zuzuführen.

Est ist die Pflicht des Besitzers der kranken Tiere, durch entsprechende Reinhaltung der Stallungen, öfteres Wechseln der Streu, rasches Entfernen der Jauche und des Düngers u. s. w. für tunlichste Hintanhaltung der Ansteckungsgefahr Vorsorge zu treffen.

62.

Obwieszczenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że do otrzymania karty identyczności i paszportu jest bezwarunkowo potrzebne świadectwo szczepienia ospy, wystawione przez lekarza obwodowego.

Należytość za szczepienie ospy wraz ze świadectwem wynosi jak poprzednio pól rubla, względnie 1 koronę.

Kto się nie wykaże takiem świadectwem, nie otrzyma ani karty identyczności ani paszportu.

63.

Ogłoszenie

w sprawie gruźlicy (perlicy, suchot) u bydła.

Jeżeli gruźlica pojawi się u bydła w wybitnej formie płucnej, kiszkowej, tudzież jako gruźlicze zapalenie macicy lub wymienia, należy o tem donieść władzy.

Zwierzęta, u których stwierdzi się gruźlicę w wymienionych wyżej formach, mogą być zabite na zarządzenie władzy.

Jeżeli nie zostanie zarządzone zabicie zwierzęcia, muszą być wydane przepisy celem zapobieżenia zawleczenia tej zarazy a w szczególności należy zarządzić poznaczenie takich zwierząt.

Mleko tych zwierząt nie może być używane lub spieniężane, dopóki nie zostanie wysterylizowane.

Osad centryfugalny należy zniszczyć.

Mleko z krów, u których stwierdzono gruźlicę wymienia, nie może być ani samo ani też w postaci wyrobów mlecznych, użyte jako środek pożywienia dla ludzi.

Chore zwierzęta należy oddzielić i poznaczyć urzędownie. Zwierzęta takie mogą być tylko oddane na rzeź, a pod żadnym warunkiem nie mogą być użyte do chowu.

Cielęta pochodzące z takich krów należy poddać rzezi do 6 tygodni.

Obowiązkiem właściciela chorych zwierząt jest starać się o możliwe ograniczenie niebezpieczeństwa zarazy przez utrzymywanie porządku w stajniach, przez częstą zmianę podściółki, częste wyrzucanie gnoju i gnojówki i t. d.

Jeżeli właściciel pozbywa się chorego zwierzęcia z powodu zdechnięcia lub rzezi, winien o tem donieść władzy.

Jeżeli przeprowadzenie zarządzeń ze względu na stosunki gospodarcze natrafia na szczególne trudności, należy zarządzić zabicie zwierzęcia.

Entfernt der Besitzer ein krankes Tier infolge Verendens, Schlachtung, so hat er dies der Behörde anzuzeigen.

Wenn die Durchführung dieser Massnahmen auf besondere wirtschaftliche Schwierigkeiten stösst, ist die Tötung des Tieres anzuordnen.

Nach einer behördlich angeordneten Schätzung und Tötung des kranken Tieres oder nach einer vom Besitzer veranlassten Entfernung desselben von seinem abgesonderten Standorte ist die gründliche Reinigung und Desinfektion des Standortes, sowie der bei dem Tiere verwendeten Geräte (Gegenstände) durchzuführen.

Ist in einem Gehöfte die Tuberkulose in einer auzeigepflichtigen Form constatiert worden, so ist dem Besitzer nahezulegen, die im Gehöfte befindlichen anderen Rinder einer diagnostischen Impfung unterziehen zu lassen.

Wenn der Besitzer sich den administrativen hiefür festzusetzenden Bedingungen unterwirft, so kann die Impfung auf Staatskosten durchgeführt werden.

Po oszacowaniu i zarządzonej urzędownie rzezi chorego zwierzęcia lub po wydaleniu zwierzęcia z oznaczonego stanowiska, należy przeprowadzić gruntowne oczyszczenie i odkażenie stanowiska i sprzętów będących z niem w styczności.

Jeżeli gruźlicę stwierdzono w formach na wstępie podanych, to należy właściciela nakłonić do poddania reszty bydła szczepieniu rozpoznawczemu.

Jeżeli właściciel zgodzi się na ściśle określone warunki w drodze administracyjnej, to może być to szczepienie przedsięwzięte na koszt skarbu państwa.

64.

Kundmachung,

betreffend der Verscharrungsplätze.

Es ist zu meiner Kenntnis gelangt, dass im hiesigen Bereiche keine eigenen Verscharrungsplätze vorhanden sind und die Kadaver wo immer und überdies ungenügend verscharrt werden.

Zwecks Hintanhaltung der Verbreitung von Tierseuchen ordne ich an:

Alle Gemeinden und Dörfer im h. o. Bereiche haben sich binnen 4 Wochen die Verscharrungsplätze einzurichten und mir davon die Meldung zu erstatten.

Verscharrungsplätze sind in genügender Entfernung von menschlichen Wohnungen, Gehöften, Stallungen, öffentlichen Wegen, Wasserentnahmestellen, Gewässern, Weideplätzen u. s. w. anzulegen.

Die Aasgruben müssen mindestens zwei Meter tief und frei vom Grundwasser sein. Sandiger oder kiesiger Boden ist vorzuziehen.

Die Verscharrungsplätze sind mit einer festen, mindestens zwei Meter hohen Einfriedung lebendigen Zaune und sodann noch ringsumher mit einem tiefen Graben zu versehen.

Vor einem Verscharrungsplatze ist eine Aufschriftstafel anzubringen: »Verscharrungsplatz«.

Das Weiden auf Verscharrungsplätzen und die Verwendug des auf denselben wachsenden Viehfutters ist zu verbieten, ebenso wie auch die Aufbewahrung von Viehfutter auf Verscharrugsplätzen.

Die zum Verscharren der Kadaver oder Kada-

64.

Ogłoszenie,

w sprawie grzebowisk względnie ścierwisk.

Doszło do mej wiadomości, że w tutejszych miasteczkach, gminach i wioskach niema żadnych stale wyznaczonych grzebowisk do zakopywania padlin zwierzęcych, lecz padliny bywają w dowolnych miejscach i jak bądź zagrzebywane.

Celem zapobieżenia rozwleczeniu zaraz zwierzęcych, zarządzam co następuje:

Miasteczka, gminy i wsie w obrębie tutejszej obwodowej Komendy mają do **czterech tygodni** urządzić sobie grzebowiska i donieść mi o tem.

Grzebowiska winny znajdować się w dostatecznej odległości od domów mieszkalnych, zagród, stajen, dróg publicznych, strumieni i pastwisk i t. d.

Doły muszą być najmniej na dwa metry głębokie i wolne od wody zaskórnej.

Pod grzebowiska najlepiej nadaje się ziemia o piaszczystym lub żwirowatym podkładzie.

Grzebowiska należy zaopatrzyć parkanem najmniej wysokości dwóch metrów, okopać głębokim rowem, a w jesieni lub na wiosnę nadto obsadzić gęsto żywopłotem, leszczyną, kolczastymi krzakami (ostrężynami) i tablicą ostrzegawczą: »Grzebowisko«. Paszenie zwierząt na grzebowiskach, używanie paszy z nich lub przechowywanie na nich paszy jest wzbronione.

Padliny lub części tychże należy zakopywać szeregiem w dołach głębokich na dwa metry.

verteile bestimmten Gruben sind reihenweise und so tief anzulegen, das über dem Kadaver noch eine zwei Meter hohe Erdschichte zu liegen kommt.

Aus Aasgruben dürfen Knochen nur mit Bewilligung des k. u. k. Kreiskommandos ausgegraben werden.

Die Nichtbefolgung dieser Anordnungen wird strengsten bestraft werden.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft und ist in ortsüblicher Weise zu verlautbaren.

Z dołów takich wolno wykopywać kości tylko za pozwoleniem c. i k. obwodowej Komendy.

Przekroczenia tych zarządzeń będą surowo karane.

Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie i należy je w sposób w gminach praktykowany ogłosić.

65.

Kundmachung,

betreffend die Wutkrankheit.

Im Folge Ausbruches der Wutkrankheit bei den Hunden finde ich Nachstehendes anzuordnen:

1. Jedermann ist verpflichtet, ein ihm gehöriges oder ihm anvertrautes Tier, das mit einem wutkranken oder wutverdächtigem Tiere in Berührung gekommen ist, oder bei dem Anzeichen von Wut warzunehmen sind resp. der Wutausbruch zu besorgen ist, sofort durch Tötung oder Absonderung ungefährlich zu machen, und dem h. o. Kreiskommando hierüber die Anzeige zu erstatten.

2. Tiere, bei welchen die Wutkrankheit ausgebrochen ist, sowie verdächtige Hunde und Katzen sind zu töten.

3. Andere Haustiere als Hunde und Katzen, bezüglich welcher der Verdacht der Seuche oder der Ansteckung vorliegt, sind, wenn der Besitzer deren Tötung nicht vorzieht, auf Kosten des letzteren abzusondern, 4 Monate unter Aufsicht zu halten und tierärztlich zu beobachten.

4. Wenn die Gemeindebehörde von dem Herumirren eines wütenden oder wutverdächtigen Tieres Kenntnis erlangt, so hat sie sogleich die Tötung desselben zu veranlassen und die benachbarten Gemeindebehörden, sowie das h. o. Kreiskommando hievon zu verständigen.

5. Das Schlachten wutkranker und verdächtiger Tiere, jeder Verkauf oder Verbrauch einzelner Teile derselben oder ihrer Produkte ist verboten.

6. Die Kadaver der gefallenen oder infolge der Seuche getöteten wutkranken oder seucheverdächtigen Tiere dürfen nicht abgehäutet werden und sind mit Haut und Haaren durch Verbrennen zu vernichten.

7. Die Öffnung der Kadaver darf nur unter Leitung eines Tierarztes vorgenommen werden.

8. Alle Hunde sind Tag und Nacht an der Kette zu halten, oder mit einem sicheren Maulkorb zu versehen.

65.

Ogłoszenie w sprawie wścieklizny.

Z powodu pojawienia się licznych wypadków wścieklizny u psów w tutejszym okręgu zarządzam co następuje:

1. Każdy ktokolwiek u swego lub powierzonego mu zwierzęcia, które było w styczności z wściekłym lub podejrzanym psem spostrzeże oznaki wścieklizny albo jej podejrzenia, obowiązany jest zwierzę to zgładzić lub uczynić je nieszkodliwem przez zamknięcie oraz dać znać o tem władzy.

2. Zwierzęta u których wystąpiła wścieklizna, jak również wściekłe psy i koty muszą być zgładzone.

3. Inne zwierzęta domowe, z wyjątkiem psów i kotów, co do których zachodzi podejrzenie tej zarazy, lub zarażenia, należy na koszt właściciela trzymać przez cztery miesiące pod nadzorem weterynarskim, o ile właściciel nie zgodzi się raczej na ich zabicie.

4. Jeżeli władza gminna dowie się o wałęsaniu się wściekłego lub podejrzanego zwierzęcia, ma natychmiast zarządzić zabicie tegoż i zawiadomić o tem sąsiednie gminy i tutejszą c. i k. Komendę obwodową.

5. Rzeź zwierząt dotkniętych wścieklizną lub o nią podejrzanych, użycie lub sprzedaż pojedynczych części z tychże albo ich produktów jest wzbronione.

6. Ze zwierząt padłych na tę zarazę lub o nią podejrzanych nie wolno zdejmować skór, lecz te należy z sierścią zakopać lub spalić.

7. Sekcyę zwierząt takich można przeprowadzić tylko pod kierownictwem lekarza weterynaryjnego.

8. Wszystkie psy mają być dniem i nocą na pewnej uwięzi lub zaopatrzone trwałym kagańcem wykluczającym możność ukąszenia.

9. Wałęsanie się psów jest wzbronione (patrz Dziennik urzędowy Nr. 3 z 15 maja 1915. 43. Sprawy lasowe, ustęp IV).

10. Psy myśliwskie wolne są od przymusu kagańcowego tylko w odpowiednim rejonie polowania podczas łowów.

11. Ubikacye w których przebywały zwierzęta

9. Das freie Herumlaufen von Hunden ist strenge verboten (Vide Amtsblatt Nr. 3. vom 15. Mai 1915. 43, Forstwesen IV.).

10. Bei Jagdhunden ist nur im Jagdreviere und nur für die Dauer der Jagd der Maulkorb entbehrlich.

11. Die Reinigung und Desinfektion der Lokalitäten, in welchen wütende oder wutverdächtige Tiere untergebracht waren, ist auf das genaueste verzunehmen.

Die bei wütendenden und wutverdächtigen Hunden und Katzen während der Dauer ihrer Krankheit in Verwendung gewesenen Gegenstände sind je nach der Beschaffenheit gründlich zu reinigen und zu desinfizieren. oder falls dieselben schadhaft und wertlos sind, zu verbrennen.

12. Bei der Meldung über Ausbruch der Seuche ist immer anzugeben:

a) Die Beschreibung des wutkranken oder wutverdächtigen Hundes; Höhe, Farbe, Rasse, besondere Abzeichen;

b) die Richtung, woher der Hund gekommen ist, oder in der er weitergelaufen ist;

c) wie lange er in der Ortschaft geweilt hat? ob er Menschen, Hunde oder andere Haustiere verletzt hat? und in welchen Gehöften?

d) die bei dem betreffenden Hunde gemachten Wahrnemungen;

e) sind von dem Hunde Menschen (oder deren Tiere) verletzt worden, so sind die Vor- und Zunamen, Haus Nr., Gemeinde, Dorf und die Gegend der Verletzung anzugeben.

Auch ist zu berichten, ob den Verletzten die erste ärztliche Hilfe geleistet wurde, ob die Wunde mit reinem Wasser oder Desinfektionsmitteln ausgespült wurde, und ob die verletzten Leute an die Heilimpfanstalt des **Dr Bujwid nach Krakau** abgeschickt wurden? In solchen Fällen ist den Verletzten nahezulegen, sich der nötigen Heilimpfung noch vor der ämtlichen tierärztlichen Constatierung der Seuche zu unteziehen.

Zur Aufnahme in die Heilanstalt ist ein Zeugniss erforderlich, welches unentgeltlich beim h. o. Kreiskommando ausgefolgt wird.

Übertretungen, mit Ausnahme des Punkt 11. werden mit Geld bezw. Arreststrafen geahndet.

66.

Kundmachung.

Es wird hiermit zur allgemeinen Kenntnis gebracht, dass von heute an bis auf Weiteres das Schlachten von Kälbern und jungen Kühen, welche noch nicht gekalbt haben, sowie von trächtigen Kühen stregstens untersagt ist.

wściekłe lub podejrzane mają być jak najdokładniej oczyszczone i odrażone.

Przedmioty będące w styczności ze zwierzętami wściekłemi lub podejrzanemi o tę zarazę muszą być stosownie do ich właściwości gruntownie odczyszczone i odrażone. Przedmioty nie przedstawiające wartości i nie dające się odczyścić należy spalić.

12. Przy donoszeniu o wściekliźnie należy zawsze zapodać:

a) opis wściekłego lub podejrzanego o wściekliznę zwierzęcia jak i wysokość, maść, rasę, szczególne odznaki;

b) kierunek skąd pies nadbiegł albo gdzie uciekł;

c) jak długo pies bawił w danej miejscowości? czy przypadkiem nie pokąsał głównie ludzi, a potem psy i zwierzęta? i w których zagrodach?

d) objawy zachowania się psa;

e) w razie pokąsania ludzi przez psy i koty, ich imiona i nazwiska, nr. domu, nazwę gminy, wsi i okolicę rany.

Również należy donieść, czy udzielono pokąsanym pierwszej pomocy lekarskiej? dalej, czy rana została przepłukana tylko zwykłą wodą, czy też środkami dezynfekcyjnymi? i czy osoby pokąsane odesłano do zakładu leczenia wodowstrętu dra Bujwida w Krakowie?

W wypadkach pokąsań ludzi są obowiązane władze gminne, miejscowe wpływać na takie osoby, aby udawały się do wymienionego zakładu jeszcze przed urzędowem stwierdzeniem wścieklizny.

Do przyjęcia do zakładu leczenia przeciw wodowstrętowi wymagane jest świadectwo, które można otrzymać bezpłatnie w tutejszej c. i k. Komendzie obwodowej.

Przekroczenia tegoż zarządzenia z wyjątkiem punktu 11. karane będą grzywną lub aresztem.

66.

Obwieszczenie.

Niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości mieszkańców obwodu olkuskiego, że z dzisiejszym dniem bicie cieląt, jałówek i krów cielnych jest surowo zakazane. Obowiązkiem żandarmeryi będzie czuwać nad ścisłem przestrzeganiem przez ludność powyższego zakazu.

Die Gendarmerie ist angewiesen, darauf zu achten, dass diese Verordnung genauestens eingehalten wird.

67.

Strassenwesen.

Kundmachung.

Das k. u. k. Kreiskommando in Olkusz beabsichtigt den Bau der Strasse Olkusz bis zur galizischen Grenze in Lgota an Privatunternehmer zu vergeben.

Diese Strasse ist 8 km. lang und soll 6 Meter breit sein, wovon auf die beschotterte Farhrban 4 Meter entfallen.

Das erforderliche Steinquantum kann je zur Hälfte aus den Feldern im Dorfe Żurada und Galman bei Lgota bezogen werden.

Die Schottererzeugung in der Gesammtmenge von 3.000 $m.^3$ und die Zufuhr erfolgt durch die Unternehmung. Die Strassenherstellungsarbeiten müssen bis 15. Oktober l. J. beendigt sein und beziehen sich auf das Ausgraben der beiderseitigen Strassengräben (0.75 m. in der mittleren Breite, und 0.5 m. Tiefe), Planiren der Strassenbanquets, Beschotterung und Bewalzen der Fahrbahn.

Nähere Auskünfte samt Offertformularien sind bei der technischen Abteilung des k. u. k. Kreiskommandos erhältlich.

Alle Offerenten werden hiemit eingeladen, ihre Offerten **bis 10. Juni** l. J. 12 Uhr Mittags dem k. u. k. Kreiskommando vorzulegen.

68.

Postsparkasse.

Mit dem 1. Juni l. J. wird beim Post u. Telegraphenamte in Olkusz der Postsparkassenverkehr eingeführt.

Das k. u. k. Etappenpostamt vermittelt Einzahlungen und Rückzahlungen im Verkehr mit dem k. k. Postsparkassenamte in Wien und dem k. Postsparkassenamte in Budapest.

Der Postsparkassenverkehr für das Zivilpublikum umfasst nur den Scheckverkehr.

Einlagen im Scheckverkehr können nur mittels der āmtlich ausgegebenen auf ein bestimmtes Konto lautenden Erlagscheine bewirkt werden.

Der Erlagschein ist seitens der Partei in allen drei Teilen dem Vordruck entsprechend auszufüllen.

Die Erlagscheine können nur in deutscher und

67.

Sprawy drogowe.

Ogłoszenie.

C. i k. Komenda obwodu olkuskiego zamierza wykonać budowę drogi z Olkusza do granicy galicyjskiej w Lgocie w drodze przedsiębiorstwa.

Droga ta jest 8 klm. długą i ma być wykonaną w szerokości 6 metrów z których na jezdny tor szutrowy wypada 4 metry.

Potrzebną objętość kamienia pobierać można w połowie z pól gminy Żurady a w połowie z gminy Galman położonej poza Lgotą. Tłuczenie szutru w objętości 3.000 $m.^3$ i dostawa tegoż do gościńca należy do przedsiębiorstwa.

Wykonane być mają przy powyższej drodze obustronne 0.75 m. średniej szerokości i 0.5 m. głębokie rowy ziemne, bankiety wyrównane i rozścielony szuter zawalcowany.

Bliższych wyjaśnień z formularzem oferty udzieli Oddział techniczny c. i k. Komendy. Powyższe ogłoszenie podaje się do ogólnej wiadomości z zaproszeniem oferentów do wnoszenia ofert w terminie do 10. czerwca b. r. godziny 12. w południe.

68.

O pocztowej Kasie Oszczędności.

Z dniem 1. czerwca b. r. wprowadza się przy Urzędzie pocztowo-telegraficznym w Olkuszu obrót pocztowej kasy oszczędności.

C. i k. etap. Urząd pocztowy pośredniczy w wpłatach i wypłatach w obrocie z pocztową Kasą oszczędności w Wiedniu i kr. węg. Kasą oszczędności w Budapeszcie. Obrót pocztowej Kasy oszczędności obejmuje dla publiczności cywilnej tylko obrót czekowy.

Wkładki w obrocie czekowym mogą być uskuteczniane tylko za pomocą urzędownie wydanych na pewne konto opiewających dowodów złożenia (czeków).

Dowód złożenia ma strona wypełnić we wszystkich trzech częściach stosownie do druku.

Dowody złożenia mogą być nadawane wypeł-

polnischer Sprache, im Verkehr mit dem k. ung. Postsparkassenamte in Budapest auch in ungarischer Sprache mit Tinte, durch Druck oder mittels Schreibmaschine ausgefüllt aufgegeben werden.

Der k. u. k. Kreiskommandant

Oberst Edler von Tarangul, m. p.

nione tylko w języku polskim i niemieckim, w obrocie z kr. węg. Kasą Oszczędności w Budapeszcie także w języku węgierskim, atramentem, drukiem lub pismem maszynowem.

C. i k. Komendant obwodu

Pułkownik Edler von Tarangul, w. r.

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Sp.